

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๘/๒๕๔๕ วันจันทร์ที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕
ณ ห้องประชุม สปน.๓ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายกระแส ชนวงษ์	ประธานกรรมการ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	
๒. นายรองพล เจริญพันธุ์	กรรมการ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
๓. พลตรี ศรีไชย รวยลาภ	กรรมการ
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา	
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	
๔. นายอนุโรจน์ จันทรวงศ์	กรรมการ
หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยการนักระบริหาร	
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๕. นายยิ่งพงศ์ นฤมิตรเรขการ	กรรมการ
เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ	
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	
๖. นายเอนก เกษมสุข	กรรมการ
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย	
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	

๗. นางสาวสุมิตรา วรกุลเฉลิม
รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๘. นางสาวครุณี บุญสิงห์
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
แทนเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๙. ม.ล. จุสลา งอนรณ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๐. นางอุมาสีวี สอาดเยี่ยม
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๑. นายวิเชียร สุขวินูลย์
นักการข่าว ๕
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นายเฉลิมศักดิ์ จันทรมิม
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๓. รองศาสตราจารย์ ครรชิต มาลัยวงศ์	กรรมการ
๑๔. นายเชิรชัย ณ นคร
อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	กรรมการ
๑๕. นายมานิจ สุขสมจิตร	กรรมการ
๑๖. นางสาวศิริพร ไชยสุต	กรรมการ
๑๗. นายอำนาจ โชติช่วง	กรรมการ
๑๘. นายกวี สุภธีระ	กรรมการ

๑๙. นายรองพล เจริญพันธุ์	เลขานุการ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
๒๐. นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๒๑. พันตำรวจโท วรวิทย์ วิเชียรสรรค์	ผู้ช่วยเลขานุการ
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ว	
รักษาการแทนหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ	
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงการคลัง	ติดราชการ
๒. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	ติดราชการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติศักดิ์ ปรงติ	ติดราชการ
๔. นายชูชัย ศุภวงศ์	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายปิยะนันท์ พันธุ์ชนะวาณิช	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๒. พันเอก สรศักดิ์ ้วยคุณา	สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
๓. ร้อยโทหญิง ขวัญนที ศรีสุขวัฒนา	สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
๔. นายวีระ ดำนประดิษฐ์	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๕. นายจักรพล พิมพายน	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๖. นายธงชัย มสาทชนะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นายนิต วิรัชวงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางอัญชัญรัตน์ จันทศิริ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ น.

เนื่องจากนายกระแส ชนะวงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการติตราชการ นายรองพล เจริญพันธุ์ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แทน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงทำหน้าที่ประธานแทนไปพลางก่อน จนกระทั่งเวลา ๑๐.๓๕ น. นายกระแส ชนะวงศ์ ได้เดินทางมาเป็นประธานในที่ประชุม

ประธานที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๕

ประธานที่ประชุมขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๕ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของนายธีรชัย กอวรกุล ที่ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของกรมธนารักษ์

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานข้อเท็จจริงให้ที่ประชุมทราบดังนี้

๑. นายธีรชัย กอวรกุล ในฐานะตัวแทนศูนย์ประสานงานร้องทุกข์ทางปกครอง กรณีที่ราชพัสดุตลาดใหม่คอนเมือง มีหนังสือ สป.รท.ตม. ที่ ๑๓๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีกรมธนารักษ์ มีคำสั่งปฏิเสธว่า ไม่มีเอกสารที่ร้องขอตามหนังสือ สป.รท.ตม. ที่ ๑๐๒/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ซึ่งขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของกรมธนารักษ์จำนวน ๓ รายการ แต่กรมธนารักษ์แจ้งว่า ไม่มีเอกสารจำนวน ๒ รายการ

๒. นายธีรชัยฯ มีหนังสือ สป.รท.ตม. ที่ ๑๔๖/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีกรมธนารักษ์มีคำสั่งปฏิเสธว่า ไม่มีเอกสารที่ร้องขอตามหนังสือ สป.รท.ตม. ที่ ๑๑๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของกรมธนารักษ์จำนวน ๔ รายการ แต่กรมธนารักษ์แจ้งว่า ไม่มีเอกสารจำนวน ๒ รายการ

๓. นายธีรชัยฯ ไม่เห็นด้วยกับการแจ้งของกรมธนารักษ์ทั้ง ๒ กรณี ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ จึงร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้าดำเนินการตรวจสอบเอกสารของกรมธนารักษ์ที่แจ้งว่าไม่มีเอกสาร

๔. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการตรวจสอบและประมวลข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเบื้องต้น โดยเชิญผู้แทนกรมธนารักษ์และนายธีรชัยฯ มาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๕ ซึ่งผู้แทนกรมธนารักษ์ได้ชี้แจงยืนยันการไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่กรมธนารักษ์ได้แจ้งให้ผู้ร้องได้ทราบตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ส่วนนายธีรชัยฯ ได้ชี้แจงยืนยันขอให้มีการตรวจสอบโดยละเอียดเนื่องจากข้อชี้แจงของกรมธนารักษ์ยังมีความขัดแย้งกัน จึงยังไม่เชื่อว่า กรมธนารักษ์ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ

๕. เนื่องจากกรณีร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้าตรวจสอบตามข้อ ๑ และข้อ ๒ มีรายละเอียดข้อเท็จจริงที่ต้องดำเนินการตรวจสอบหรือเรียกให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนใน

กรณีนี้เป็นไปโดยสมบูรณ์ถูกต้องครบถ้วน เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกรณีนี้เป็นการเฉพาะ

๖. เพื่อให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในกรณีอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันได้มีการดำเนินการที่รวดเร็ว เป็นไปตามกรอบเวลาตามที่กฎหมายกำหนดเห็นควรให้คณะกรรมการเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ ๕ เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๓๓ ในกรณีอื่น ๆ ต่อไปด้วย

๗. เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกรณีให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเป็นไปโดยสมบูรณ์ครบถ้วน จึงเห็นควรให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ ประกอบด้วย

๗.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งท่านใด	ประธานคณะกรรมการ
ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๗.๒ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๗.๓ ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	อนุกรรมการ
ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๗.๔ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล	อนุกรรมการและ
ข่าวสารของราชการ	เลขานุการ
๗.๕ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล	อนุกรรมการและ
ข่าวสารของราชการ (ที่รับผิดชอบกรณีร้องเรียน)	ผู้ช่วยเลขานุการ
๗.๖ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล	อนุกรรมการและ
ข่าวสารของราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

๘. จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง

คณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

ประธานในที่ประชุม มีความเห็นว่า ต้องพิจารณาใน ๒ ประเด็น คือ (๑) ตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจถาวร ไม่ต้องตั้งแต่ละกรณีหรือไม่ (๒) องค์ประกอบที่ฝ่ายเลขานุการเสนอมาเหมาะสมหรือไม่ สำหรับประธานอนุกรรมการเห็นควรเสนอนายมานิจ สุขสมจิตร ซึ่งเคยรับเป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะในเรื่องนี้มาแล้ว

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ สำหรับทุกกรณีที่จะมีขึ้น โดยมีองค์ประกอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอและนายมานิจ สุขสมจิตร เป็นประธานอนุกรรมการ

๓.๒ การปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานข้อเท็จจริงให้ที่ประชุมทราบดังนี้

๑. ตามคำสั่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ ๒/๒๕๔๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน คำสั่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคำสั่งของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ ๖/๒๕๔๑ และ ๗/๒๕๔๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน (เพิ่มเติม) และคำสั่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ ๓/๒๕๔๒ เรื่อง แต่งตั้งประธานอนุกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน รวมทั้ง มติที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ดังนี้

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

๑. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธาน
ที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของ สขร.	อนุกรรมการ
๒. นายสุธี สุทธิสมบุรณ์	อนุกรรมการ
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร	

๓. นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๔. นายวรารักษ์ ชัยสามารถ
ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๕. นางบัญญัติ ทศนียะเวช
นายกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสภาพและหลักทรัพย์ของรัฐ
กรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่ง
ประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๑๑. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง
ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค	อนุกรรมการ
๑๒. นายชฤทธิ์ มีสิทธิ์
กรรมการสมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน	อนุกรรมการ
๑๓. นายฤทัย หงส์ศิริ	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการ
และเลขานุการ
๑๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

๑. พิจารณา กลั่นกรองและตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

๒. พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓. มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๕. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

๒. เรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ เป็นกรณีที่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารได้ไปใช้สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ หรือใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ แล้ว ปรากฏว่าหน่วยงานมิได้มีการจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ หรือนิ่งเฉยไม่ดำเนินการจัดข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ผู้ขอ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ นี้ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาหรือวินิจฉัยว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอนี้สามารถเปิดเผยได้หรือไม่ ซึ่งการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าวเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๓. ดังนั้น ในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ดำเนินการโดยลดขั้นตอนการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนโดยได้ขอมติของคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถดำเนินการแจ้งขอข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ โดยให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งโดยตำแหน่งเป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเป็นผู้ลงนามแจ้งไป รวมถึงการแจ้งผู้ร้องทราบด้วย

๔. เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีจำนวนจำกัด และองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีจำนวนมาก ประกอบกับไม่มีประเด็นที่

จะต้องหารือคณะกรรมการฯ ดังนั้น ในการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียน สำนักงาน
คณะกรรมการ

ข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงให้พิจารณาดำเนินการเรื่อง
ร้องเรียนตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนวนพิจารณาคำร้องและสรุปเรื่องเพื่อให้สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรีโดยรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ) มีหนังสือขอข้อเท็จจริงและ/หรือแนะนำการปฏิบัติตาม
ขั้นตอนของกฎหมายให้หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนดำเนินการ และแจ้งผู้ร้องทราบ

๔.๒ กรณีที่หน่วยงานได้ดำเนินการตามกฎหมายแล้วก็จะดำเนินการ
ยุติเรื่อง แต่ในกรณีที่หน่วยงานยังไม่ดำเนินการก็จะเตือนหรือแจ้งเชิญมาเพื่อทราบข้อปัญหา

๕. แม้ว่าการดำเนินการเรื่องร้องเรียนตามแนวทางข้อ ๔ จะเป็นแนวทาง
ที่ช่วยลดขั้นตอนในส่วนของคณะกรรมการฯ ได้ แต่ก็อาจมีปัญหาเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของ
ขั้นตอนการดำเนินการตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกิดความสมบูรณ์ จึงเห็นควร
ปรับปรุง

องค์ประกอบของคณะกรรมการใหม่ ให้มีจำนวนอนุกรรมการฯ ลดลงเพื่อให้สามารถจัดประชุม
ได้บ่อยครั้งในแต่ละเดือน รวมทั้ง ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ เพื่อให้ชัดเจนว่า
เป็นการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแทนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๖. เพื่อให้กลไกของคณะกรรมการฯ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ
ภารกิจ และมีความคล่องตัว ทันต่วงที่กับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็น
ไปตามกรอบเวลาของกฎหมายเห็นควรให้ปรับลดจำนวนองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ
ลงจากเดิม ๑๖ คน เป็น ๗ คน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ เป็นดังนี้

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

๑. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานอนุกรรมการ
ที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๒. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ

๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ	อนุกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ	และเลขานุการ
๖. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ	อนุกรรมการและ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๗. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ	อนุกรรมการและ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ

๑. พิจารณากลับกรองและตรวจสอบเรื่องร้องเรียน
๒. พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ และแจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้ง แจ้งผู้ร้องทราบ
๓. มีอำนาจเรียกบุคคล / คู่กรณีมาชี้แจงให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๑๒
๔. รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบเป็นประจำทุกเดือน
๕. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย
๖. จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน ซึ่งการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเป็นอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

๑. ประธานในที่ประชุม เสนอความเห็น ว่า ควรมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าร่วมเป็นอนุกรรมการชุดนี้ ๑ - ๒ คน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น

๒. นายอำนาจ โชติช่วง ตั้งข้อสังเกตว่า คณะอนุกรรมการชุดเดิมมีองค์กรเอกชนต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการนั้น มีหลักการอย่างไรและชุดใหม่จะต้องมีองค์กรเอกชนเข้าร่วมหรือไม่

๓. ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ชี้แจงว่า องค์ประกอบเดิมมีผู้แทนจากองค์กรเอกชนและ NGO แต่เมื่อดูภารกิจแล้วจะไม่เกิดประโยชน์โดยตรง เนื่องจากไม่มีเรื่องที่ต้องรับฟังความคิดเห็นเป็นพิเศษ และจะทำให้องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการมากเกินไป ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็น

๔. ประธานในที่ประชุม เสนอว่า ควรเพิ่มองค์ประกอบ คือ นายชูชัย ศุภวงศ์ ซึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายอำนาจ โชติช่วง ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวกับภาคเอกชน ก็น่าจะครอบคลุมได้ และองค์ประกอบขนาดนี้จะสามารถนัดประชุมได้

๕. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (น.ส. สุมิตรา วรกุลเฉลิม) มีความเห็นว่าคณะใหญ่จะไม่คล่องตัวและถ้ามีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมด้วยน่าจะดี

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติให้ปรับลดจำนวนองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ และอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ แต่ให้เพิ่มนายชูชัย ศุภวงศ์ และนายอำนาจ โชติช่วง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่เป็นอนุกรรมการฯ ด้วย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๑ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ ที่ผ่านมามีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคมฯ รวม ๖ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๔๔/๒๕๔๕ ถึงคำวินิจฉัยที่ สค ๕๐/๒๕๔๕
รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบวาระการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๔.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า
ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕ คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ ในคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคมฯ จำนวน ๕ เรื่อง และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ฯ
จำนวน ๑ เรื่อง รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบวาระการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๕

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๔.๓ รายงานประจำปี ๒๕๔๓ - ๒๕๔๔ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า
รายงานประจำปีที่ได้จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่เป็นการรายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว ในรายงานได้มีการสรุปผลการ
ดำเนินงานตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๐ - ธันวาคม ๒๕๔๔

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๔.๔ การจัดประชุมทางวิชาการประจำปี ๒๕๔๕

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ได้

อนุมัติให้มีการจัดประชุมทางวิชาการประจำปี ๒๕๕๕ ขึ้นในวันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพฯ ขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานวิทยากรต่าง ๆ เพื่อเข้าร่วมการอภิปราย

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ การพิจารณาให้ความเห็นชอบการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในกรณีร้องเรียนของนายธีรชัย กอวรกุล เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการของกรมธนารักษ์

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีร้องเรียนของนายธีรชัย กอวรกุล ให้ที่ประชุมทราบดังนี้

๑. นายธีรชัย กอวรกุล ได้มีหนังสือ สป.รท.ตม.ที่ ๖๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงกรมธนารักษ์ เพื่อขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองจำนวน ๘ รายการ ปรากฏว่ากรมธนารักษ์มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๑/๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งนายธีรชัยฯ ว่า กรมธนารักษ์ได้ตรวจสอบเอกสารตามที่ขอแล้ว ปรากฏว่าไม่มีเอกสารตามขอ ๔ รายการ ได้แก่เอกสาร รายการที่ ๓ รายการที่ ๔ รายการที่ ๖ และรายการที่ ๗ และแจ้งให้นายธีรชัยฯ ไปตรวจสอบเอกสารตามรายการที่ตรวจพบได้ที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมธนารักษ์ หากประสงค์จะขอสำเนาเอกสาร ก็ให้แจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ในวันที่ตรวจดู พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่อไป

๒. นายธีรชัยฯ จึงมีหนังสือ สป.รท.ตม.ที่ ๕๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า ไม่เชื่อตามที่กรมธนารักษ์แจ้งผลการตรวจสอบ เนื่องจากการแจ้งเปิดเผยข้อมูลของกรมธนารักษ์ที่เคยเปิดเผยมาก่อนหน้านี้แล้ว แต่การตรวจสอบเอกสารตามแจ้ง กลับไม่ตรงกับการแจ้งผลการพิจารณา โดย

- ข้อมูลรายการที่ ๑ อันได้แก่กฎหรือวิธีปฏิบัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.๒๕๑๘ บัญญัติว่าให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่

ราชพัสดุ แต่กรมธนารักษ์กลับแจ้งว่ามีบทบัญญัติให้กรมธนารักษ์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ บริเวณตลาดใหม่คอนเมือง โดยอ้างว่าเป็นไปตามกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๕) ออกตามความใน พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ จากการตรวจสอบไม่พบว่ามีการบัญญัติใคร่ครวญว่า กรมธนารักษ์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุฯ จึงต้องสงสัยว่าจะเป็นการแจ้งผลการพิจารณาโดยเท็จ

- ข้อมูลรายการที่ ๒ อันได้แก่กฎหรือวิธีปฏิบัติที่ออกตามความใน พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ ที่บัญญัติให้ผู้เช่าที่ราชพัสดุที่มีสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุพื้นที่น้อยกว่า ๒ ไร่ หรือมีมูลค่าประเมินราคาพื้นที่น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท ได้รับสิทธิการพัฒนาที่ราชพัสดุ ซึ่งไม่พบว่ามี ข้อความใดที่ระบุว่า ให้ผู้มีสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุน้อยกว่า ๒ ไร่ หรือมีมูลค่าประเมินราคาพื้นที่ น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาทเป็นผู้มีสิทธิพัฒนาฯ จึงต้องสงสัยว่าเป็นการแจ้งผลการพิจารณาเป็นเท็จ

- ข้อมูลรายการที่ ๕ อันได้แก่กฎหรือวิธีปฏิบัติ ที่ให้อำนาจกรม ธนารักษ์บังคับเอกชนที่มีใช้สัญญาทางปกครองอันได้แก่ สัญญาก่อสร้างอาคารยกกรรมสิทธิ์ให้ กระทรวงการคลังฯ ต้องมีการผูกพันกับสัญญาดังกล่าวตามบันทึกแนบท้ายสัญญาดังกล่าวฯ ซึ่งกรม ธนารักษ์มีคำสั่งแจ้งว่าพบเอกสารแต่ไม่ได้ระบุว่า เป็นเอกสารอะไร จึงยังไม่ขอรับทราบเอกสารดังกล่าว

- ข้อมูลรายการที่ ๘ อันได้แก่ กฎหรือวิธีปฏิบัติที่ออกตามความใน พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ ที่ให้อำนาจกรมธนารักษ์ ตัดส่วน จัดการ กำหนดเงื่อนไข ในการจัดให้ เช่าตามข้อ ๑๖(๓) แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ซึ่งทำให้กรมธนารักษ์ได้ทำสัญญาก่อสร้างอาคาร ยกกรรมสิทธิ์ให้กระทรวงการคลัง ลงบิลลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๐ ซึ่งมีเงื่อนไขให้บริษัท พัฒนา ตลาดใหม่คอนเมือง จำกัดได้รับสิทธิการเช่าที่ราชพัสดุตามสัญญา แต่มีการตัดส่วน จัดการ กำหนด เงื่อนไข ให้กระทำ และละเว้นการกระทำเฉพาะพื้นที่ กรมธนารักษ์อ้างว่าเป็นไปตามกฎกระทรวงฯ จากการตรวจสอบไม่พบข้อความที่ให้อำนาจกรมธนารักษ์กระทำการดังกล่าว จึงต้องสงสัยว่ากรม ธนารักษ์แจ้งผลการพิจารณาโดยเท็จ นายธีรชัยฯ จึงใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ขอให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาสั่งการให้กรมธนารักษ์ทำคำสั่งแจ้งผลการ พิจารณาให้ถูกต้อง โดยให้เพิกถอนคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาอันเป็นเท็จตามหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๔๐๑/๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕

๓. สำนัก งานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนนี้ แล้วเห็นว่า กรมธนารักษ์ยังมิได้ปฏิเสธข้อมูลที่มีการร้องขอแต่อย่างใด กรมธนารักษ์เป็นเพียงแจ้งให้ ผู้ฟ้องคดีทราบว่าตรวจพบเอกสารบางรายการ ซึ่งจัดเตรียมไว้ให้ตรวจดูได้ที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์

กรมธนารักษ์ จึงได้มีหนังสือที่ นร ๑๔๐๕/๔๐๘๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นายธีรชัยฯ ไปตรวจสอบข้อมูลตามที่กรมธนารักษ์แจ้งให้ไปตรวจสอบดังกล่าวต่อไป หากกรมธนารักษ์ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจึงมาร้องเรียนได้ต่อไป

๔. นายธีรชัยฯ มีหนังสือ ศป.รท.ตม.ที่ ๑๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ว่า ได้ไปตรวจสอบข้อมูลที่กรมธนารักษ์ตามแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารตามความประสงค์ จึงยืนยันใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ เพื่อให้มีการสั่งการกรมธนารักษ์เปิดเผยเอกสารตามคำสั่งแจ้งผลการพิจารณา พร้อมกับแก้ไขคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาที่เป็นเท็จให้ถูกต้องต่อไป

๕. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหนังสือ ค่วนมาก ที่ นร ๑๔๐๕/๕๗๑๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งนายธีรชัยฯ ว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้แล้ว กรณีการยืนยันให้คณะกรรมการฯ สั่งการให้กรมธนารักษ์เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการนั้น ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ แต่อย่างใด

๖. นายธีรชัยฯ มีหนังสือ ศป.รท.ตม.ที่ ๑๖๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า กรณีการแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแจ้งผลการพิจารณาของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามหนังสือที่ นร ๑๔๐๕/๔๐๘๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งว่าเป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น นายธีรชัยฯ เชื่อถือผลการพิจารณาดังกล่าวมาโดยตลอด และเชื่อว่าคณะกรรมการฯ ไม่มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งเคยใช้วิธีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๘ เข้าสู่กระบวนการเพื่อฟ้องร้องต่อศาลปกครอง แต่ปรากฏว่าศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องกรณีดังกล่าว ซึ่งเมื่ออุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยเด็ดขาดตามคำสั่งที่ ๑๗๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ยืนยันผลของคำสั่งศาลปกครองกลาง พร้อมทั้งวินิจฉัยด้วยว่าเรื่องกรณิดังกล่าวต้องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ก่อน จึงมีการฟ้องร้องคดีต่อศาลปกครองกลางดังกล่าว คดีนี้ท้ายที่สุดนายธีรชัยฯ เชื่อว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่มีอำนาจและหน้าที่วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนของนายธีรชัยฯ และได้แจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่ในคำฟ้องแล้ว ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายก-

รัฐมนตรีและคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องแสดงข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาเพื่อให้ศาลปกครองกลางเห็นว่า คณะกรรมการฯ ไม่มีอำนาจและหน้าที่วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนนี้ อีกทั้งคณะกรรมการฯ มิใช่คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ที่จะต้องทำหน้าที่เยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนเข้าสู่กระบวนการฟ้องร้องต่อศาลปกครอง การฟ้องร้องต่อศาลปกครองนี้เพื่อให้เป็นแนวบรรทัดฐานการปฏิบัติ

ราชการทางปกครอง ที่จะทำให้ผู้ใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจวิธีปฏิบัติเป็นไปแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายนี้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

๗. ต่อมานายธีรชัยฯ ได้ยื่นฟ้องกรณีตามร้องเรียนนี้ต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางได้แจ้งคำสั่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบเพื่อทำคำให้การแก้คำฟ้อง (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการรับคำสั่งศาลเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕)

๘. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการขอให้อัยการสูงสุดเป็นทนายในคดีดังกล่าวแล้วโดยมอบหมายให้ พ.ต.ท.วรัท วิเชียรสรรค์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องทำหน้าที่ประสานกับพนักงานอัยการต่อไป

๙. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๔๐๕/๔๐๘๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ตามข้อ ๓ และหนังสือ ที่ นร ๑๔๐๕/๕๗๑๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ตามข้อ ๕ เพื่อแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้กับนายธีรชัยฯ แล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการตอบแจ้งดังกล่าว เป็นแนวทางปฏิบัติตามที่กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนแล้ว กล่าวคือ เมื่อมีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้แจ้งผลให้ทราบแล้วว่า ข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นมีรายการใดที่มี รายการใดที่ไม่มี หากผู้ขอข้อมูลไม่เห็นด้วยกับการแจ้งผลของหน่วยงาน เช่น หากมีคำตอบใดไม่ชัดเจนก็ชอบที่จะได้สอบถามเพื่อขอความกระจ่าง และในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับหน่วยงานในกรณีที่หน่วยงานตอบว่า ไม่มีเอกสารตามที่ขอ ก็ชอบที่จะได้ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบกับมาตรา ๓๓ ได้ ดังนั้นการแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามหนังสือทั้งสองฉบับของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นว่าเป็นการแจ้งผลการพิจารณาตามกฎหมายแล้ว

๑๐. จากการตรวจดูคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๗๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่องคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย แล้วเห็นว่า หนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๓ และข้อ ๕ นั้น มีความสอดคล้องกับแนวคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๑/๒๕๔๕ มิได้มีความขัดแย้งกับคำสั่งดังกล่าวตามที่ นายธีรชัยฯ กล่าวอ้างแต่อย่างใด

๑๑. ฝ่ายเลขานุการจึงนำเสนอเรื่องร้องเรียนนี้เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามข้อ ๓ และ ๕ และเพื่อทราบการดำเนินการเพื่อให้พนักงานอัยการเป็นทนายในคดีตามข้อ ๖

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

ประธานในที่ประชุม มีความเห็นว่า ตามที่ฝ่ายเลขานุการรายงานให้ทราบเป็นการดำเนินงานตามปกติในการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนที่ถือปฏิบัติอยู่เดิม ส่วนผลคดียังไม่ทราบ ซึ่งได้มีการพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ และคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนใหม่แล้วก็ต้องใช้กลไกของคณะอนุกรรมการฯ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ และเห็นชอบกับการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ผ่านมามาตามที่รายงาน

๕.๒ การรายงานสรุปกรณีที่นายธีรชัย กอวรกุล ฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อศาลปกครองกลาง

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานกรณีนายธีรชัย กอวรกุล ฟ้อง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อศาลปกครองกลางให้กับ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ทราบว่า ขณะนี้มี ๓ คดี คือ

๑ คดีหมายเลขดำ ที่ ๕๐๐/๒๕๔๕

๑.๑ ประเด็นฟ้อง

ขอให้ศาลพิพากษาให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ร้องเรียนอธิบดีกรมธนารักษ์ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแจ้งผลการพิจารณา
ไม่เป็นไปตามแนววิธีปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยนายธีรชัยฯ
ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาและดำเนินการให้กรมธนารักษ์เปลี่ยนแปลง
คำสั่งทางปกครองดังกล่าว

๑.๒ ผลการดำเนินการตามประเด็นฟ้อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา
เรื่องร้องเรียนนี้ให้นายธีรชัยฯ ทราบแล้วตามหนังสือของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร
๑๔๐๕/๔๐๘๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า การตอบแจ้งของกรม
ธนารักษ์มิได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอ แต่เป็นการแจ้งว่าข้อมูลข่าวสารตาม
คำขอรายการใดบ้างตรวจพบว่ามีเอกสารตามที่ขอ รายการใดไม่มีเอกสารตามที่ขอ หนังสือตอบ
แจ้งของกรมธนารักษ์จึงไม่ขัดแย้งกับแนวปฏิบัติของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ (รายละเอียดได้รายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ
ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕)

๑.๓ การดำเนินการทางคดี

สำนักงานอัยการสูงสุดได้มอบหมายให้นายสมศักดิ์ เวทวิไล อัยการ
พิเศษประจำกรม เป็นทนายแก้ต่างคดีนี้ ซึ่งจะได้แจ้งผลความก้าวหน้าของคดีให้ทราบต่อไป

๒. คดีหมายเลขดำ ที่ ๑๐๔๓/๒๕๔๕

๒.๑ ประเด็นฟ้อง

เพื่อให้ศาลพิพากษาสั่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่นายธีรชัยฯ ได้ใช้สิทธิเพื่อขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการใช้อำนาจตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของกรมธนารักษ์ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒.๒ ผลการดำเนินการตามประเด็นฟ้อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๔๐๕/
๔๕๗๖ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ แจ้งผลการพิจารณาให้นายธีรชัยฯ ทราบแล้ว และ

ได้นำเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และพิจารณาในการประชุมของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๗/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และได้มีหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๔๐๕/๖๒๐๘ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบตามมติที่ประชุมให้นายธีรชัยฯ ทราบตามมติของคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการแล้ว

๒.๓ การดำเนินการทางคดี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุด จัดพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดีและขณะนี้เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

๓. คดีหมายเลขดำ ที่ ๑๓๓๑/๒๕๔๕

๓.๑ ประเด็นฟ้อง

เพื่อขอให้ศาลพิจารณาให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนตามที่นายธีรชัยฯ ผู้แทนศูนย์ประสานงานร้องทุกข์ทางปกครอง กรณีที่ราชพัสดุตลาดใหม่คอนเมืองได้ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีคำขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา สั่งการให้กรมธนารักษ์เปลี่ยนแปลงคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาซึ่งผู้ฟ้องคดีเชื่อว่าเป็นข้อความโดยเท็จ ให้ถูกต้องต่อไป

๓.๒ ผลการดำเนินการตามประเด็นฟ้อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่อง ร้องเรียนนี้แล้วเห็นว่า กรมธนารักษ์ยังมีได้ปฏิเสธข้อมูลที่มีการร้องขอแต่อย่างใด กรมธนารักษ์เป็น เพียงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าตรวจพบเอกสารบางรายการ ซึ่งจัดเตรียมไว้ให้ตรวจสอบได้ที่ฝ่าย ประชาสัมพันธ์กรมธนารักษ์ จึงได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๔๐๕/๔๐๘๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งให้นายธีรชัยฯ ไปตรวจสอบข้อมูลตามที่กรมธนารักษ์แจ้งให้ไปตรวจสอบดังกล่าวต่อไป หากกรมธนารักษ์ไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายจึงมาร้องเรียนได้ต่อไป และได้มีหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วน มาก

ที่ นร ๑๔๐๕/๕๑๑๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ แจ้งนายธีรชัยฯ ว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้แล้ว กรณีการยื่นขอให้คณะกรรมการฯ สั่งการ ให้กรมธนารักษ์เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการนั้น ไม่สามารถดำเนินการ ได้เพราะไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ แต่อย่างใด

๓.๓ การดำเนินการทางคดี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ขอให้สำนักงานอัยการสูงสุด จัดพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดีและขณะนี้เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๓ การแถลงข่าวของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกระแส ชนะวงศ์) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในวันจันทร์ที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ เวลาประมาณ ๑๑.๓๐ น.

- ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานเกี่ยวกับการแถลงข่าวให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

การแถลงข่าวมี ๓ เรื่อง คือ (๑) การปรับปรุงระบบการดำเนินงานเพื่อเร่งรัดพัฒนาให้รวดเร็วขึ้น ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาแล้ว คือ การปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนให้มีขนาดเล็กลง และการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนที่ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ เข้าตรวจสอบ (๒) การประชุมทางวิชาการประจำปี ๒๕๔๕ ที่จะจัดขึ้นในวันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๕ ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพฯ ซึ่งจะมีการปาฐกถาของประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและก้าวใหม่ของประชาชน และมีการเสนอบทความทางวิชาการ ซึ่งได้ทาบทามนายกิตติศักดิ์ ปกติ และนายฤทัย หงส์ศิริ ไว้แล้ว (๓) การจัดประกวดคำขวัญเพื่อส่งเสริมคุณค่าของกฎหมายข้อมูลข่าวสารโดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา และกลุ่มประชาชนทั่วไป และจะประกาศผลในเดือนธันวาคม ๒๕๔๕ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการ

- ที่ประชุมมีความเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นควรนำแถลงข่าวเพิ่มเติม ดังนี้

๑. นายธีรชัย ณ นคร มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๕(๘) ถ้าเพิ่มข้อมูล public record เช่น การบำบัดน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ก็น่าจะนำมาแถลงข่าวได้

๒. นายทวี สุทธิธรรม มีข้อสังเกตว่า บุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารเป็นหน่วยงานของรัฐไม่ใช่ประชาชน ทำอย่างไรถึงจะให้หน่วยงานและข้าราชการมีจิตสำนึก และจะทำอย่างไรให้ข้าราชการระดับสูง ซี ๑๐ ซี ๑๑ มาเข้าร่วมฟังเมื่อมีการไปตรวจเยี่ยม

๓. นายมานิจ สุขสมจิตร มีความเห็นว่า ควรมีการแถลงข่าวเกี่ยวกับ (๑) การที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารรัฐบาลจะดำเนินการอย่างไร และ (๒) บทความของนางวนิดา สักการโกศล เรื่องผลกระทบของคำวินิจฉัยกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย โดยมีการตีตัวอย่าง ๗ กรณี น่าจะนำมาแถลงข่าวได้

๔. เลขานุการฯ ชี้แจงว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ที่เห็นชอบในแนวทางการกำหนดวิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใน ๒ ประการที่สำคัญ คือ (๑) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดและติดตามประเมินผลตามพระราชบัญญัติของหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดเป็นประเด็นการตรวจราชการในแผนการตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และ (๒) ให้กระทรวง ทบวง กรม รายงานผลการติดตามให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบปีละ ๒ ครั้ง ทุก ๖ เดือน ซึ่งจะได้สรุปรายงานให้ที่ประชุมทราบต่อไปว่า มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเพียงใด สำหรับเรื่องของคุณวนิดาฯ นั้นประธานได้เคยแถลงไปแล้ว

๕. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายเอก เกษมสุข) เสนอว่า ควรมีการทำคู่มือการปฏิบัติงาน และคู่มือในการปฏิบัติงานจริง ไม่ใช่การอธิบายความเพื่อให้คนปฏิบัติงานสามารถศึกษาได้ด้วยตัวเอง

๖. นายกรรชิต มัลลียงส์ เห็นด้วยกับข้อเสนอของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน โดยอาจทำเป็นหลายระดับ เช่น ระดับ อบต. เขต อำเภอ ภูมิภาค ส่วนระดับกรมคงทำกันอยู่แล้ว

๗. ผู้ช่วยเลขานุการ(นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ชี้แจงว่า ได้มีการจัดพิมพ์คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะพิมพ์เสร็จในเดือนกันยายนนี้ ซึ่งอาจจะกว้างไปแต่จะขอรับเรื่องไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงดำเนินการต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๔ การแก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

- ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานข้อเท็จจริงให้ที่ประชุมทราบดังนี้

๑. เนื่องจากที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เห็นชอบในหลักการแก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป ๔ เรื่อง คือ

(๑) กำหนดให้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญอยู่ในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ โดยการเพิ่มคำนิยามในมาตรา ๔

(๒) การปรับปรุงให้การดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้เร็วขึ้นโดยกำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบอำนาจให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการแทนได้ ซึ่งเดิมต้องมอบให้คณะกรรมการ ไม่สามารถมอบให้สำนักงานฯ ได้

(๓) การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

(๔) การแก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ทำเรื่องเรียนประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณา คือ ในการแก้ไขปัญหาการไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐจะกำหนดเป็นมาตรการของกฎหมาย ให้คณะกรรมการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐนั้น แต่มีปัญหาว่า หน่วยงานของรัฐมี ๒ ประเภท คือ หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกำกับของรัฐบาล กับหน่วยงานอิสระที่ไม่อยู่ในกำกับของรัฐบาล จึงมีปัญหาก็จะไปฟ้องศาลปกครองเพียงศาลเดียว สำหรับการฟ้องหน่วยงานของรัฐทั้งสองประเภท แต่เนื่องจากในประเด็นที่จะฟ้องศาลใดนี้ยังไม่ชัดเจน จึงเห็นควรให้กรรมการฯ นำเรื่องหารือศาลรัฐธรรมนูญว่า ถ้าต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐทั้งสองประเภทจะต้องฟ้องศาลใดระหว่างศาลปกครองกับศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ควรฟ้องที่ศาลเดียว คือ ศาลปกครอง แต่เนื่องจากองค์กรอิสระไม่ได้อยู่ในบังคับของรัฐบาลจึงยังอาจมีข้อโต้แย้งว่า ต้องฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

- ผู้ช่วยเลขานุการ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และหากให้กรรมการมอบหมายให้สำนักงานฯ หรือเจ้าหน้าที่ไปฟ้องหน่วยงานของรัฐก็แสดงว่าคำวินิจฉัยกลายเป็นไม่สิ้นสุด ซึ่งผิดไปจากที่กฎหมาย

ปัจจุบันที่กำหนดว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด จึงเห็นว่า การแก้ไขปัญหานี้หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญน่าจะแก้ไขที่ให้หน่วยงานดังกล่าวอยู่ในบังคับของกฎหมายฉบับนี้ โดยการเพิ่มบทบัญญัติในคำนิยามให้ชัดเจนมากกว่าไปกำหนดเรื่องการฟ้อง

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

๑. น.ส.ศิริพร ไชยสุต มีความเห็นว่า คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นที่สุด หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม ผู้เสียหายหรือกรรมการน่าจะมีสิทธิตามกฎหมายที่จะไปฟ้องได้โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติหรือระบุไว้

๒. นายทวี สุทธิระ มีความเห็นว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารวินิจฉัยก็ต้องสิ้นสุด ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามก็มีบทลงโทษ ไม่เห็นด้วยที่จะต้องไปฟ้อง และไม่จำเป็นต้องไปแก้คำนิยามในมาตรา ๔ ให้เขียนกฎกระทรวงเพิ่มลงไปว่า หน่วยงานของรัฐ คือ อะไรบ้าง

๓. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (น.ส. สุมิตรา วรกุลเฉลิม) มีความเห็นว่า คณะกรรมการชุดนี้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหลายสาขา ก่อนข้างจะครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น คำวินิจฉัยของกรรมการชุดนี้ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นองค์กรอิสระหรือไม่ก็ควรต้องปฏิบัติตาม ไม่น่าจะต้องไปขึ้นศาลอีก

๔. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (นายเอนก เกษมสุข) มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒ หน่วยงาน คือ (๑) หน่วยงานในบังคับของรัฐบาล ตรงนี้ใช้อำนาจบริหารได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงอะไร (๒) หน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ ถ้าเขียนเพิ่มว่า ถือเป็นที่สุดแล้ว ไม่เปิดเผยจะให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือใครเปิดเผยข้อมูลนั้นแทนได้ ถ้าเป็นแบบนี้ก็น่าจะจบได้

๕. ประธาน มีความเห็นว่า น่าจะต้องทำเรื่องนี้ส่งเข้ารัฐสภาโดยที่ไม่ต้องรอ คำวินิจฉัยจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ขณะเดียวกันถ้ามีคำวินิจฉัยจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นอย่างอื่นก็ค่อยแก้ไข

๖. เลขาธิการฯ มีความเห็นว่า การเสนอร่างแก้ไขกฎหมายข้อมูลข่าวสารต้องมีการปรึกษากันระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้รอบคอบเสียก่อน ซึ่งได้เคยจัดประชุมร่วมเมื่อ ๒ ปีก่อน และได้ขอยุติให้นาคดีสู่ศาล หากเห็นว่าไม่สมควรไปสู่ศาล ก็ควรจะจัดประชุมร่วมอีกครั้ง ซึ่งพร้อมที่จะจัดได้

๗. นายครรชิตฯ มีความเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องขึ้นศาลหรือฟ้องร้องต่อศาล เพราะบทบัญญัติคืออยู่แล้ว และเห็นว่า ควรมีการประชุมร่วมกันตามที่เลขาธิการเสนอ

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติให้จัดประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อพิจารณาเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

เลิกประชุม เวลา ๑๑.๓๕ น.

นางอัญญรัตน์ จันทศิริ
พ.ต.ท. วรทัต วิเชียรสรรค์

ผู้จัดรายงานการประชุม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม